

Dr. Veczkó József

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei Szervezete nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm az V. MŰVELŐDÉSELMÉLETI NYÁRI EGYETEM minden egyes hallgatóját.⁺ Külön örülünk annak, hogy az 1976-ban meghirdetett MUNKÁSMŰVELŐDÉS című témakör, annak programja sokak tetszésével találkozott, és ennek hatására 270, a közművelődés különböző területén tevékenykedő kolléga jelentette be részvételét.

A közművelődés még soha nem állt olyannyira az érdeklődés középpontjában, mint manapság. Nyilvánvaló, hogy ez az odafordulás a közművelődési rendszer egyre növekvő társadalmi szerepével függ össze. A gazdasági építés soron levő feladatainak megoldásával egyidőben a nevelő-tudatformáló munka, vagyis a felnőttek bekapcsolása a közművelődés hatásrendszerébe, a csoportok és az egyének értékorientációjának irá-

---

⁺ Az V. Művelődéselméleti Nyári Egyetem megnyitó ünnepségén megjelentek: Dr. Tóth Dezső, az MSZMP Központi Bizottsága Tudományos-, Közoktatási és Kulturális Osztálya vezetőhelyettese, Dr. Németh Lajos, az MSZMP Csongrád megyei Pártbizottságának titkára, Deák Béla, az MSZMP Szeged városi Pártbizottság titkára, Dr. Tamási Mihály, az MSZMP Csongrád megyei Pártbizottságának osztályvezetője, Szántó Tivadar, az MSZMP Szeged városi Pártbizottságának osztályvezetője, Szabó G. László, a Csongrád megyei Tanács VB. elnökhelyettese, Bányné Dr. Birkás Mária, a Szeged városi Tanács elnökhelyettese, Dr. Kiszely György, intézetvezető egyetemi tanár, a TIT Csongrád megyei Szervezetének elnöke és Molnár Zoltán, a TIT Csongrád megyei Szervezetének titkára.

nyitása ma fontosabb, mint valaha bármikor volt. A téma jelentőségét pl, az is növeli, hogy évtizedről-évtizedre észrevehetően megsokszorozódik az emberre irányuló hatások száma. Az említettekkel egyidőben az emberi viszonyok mintarendszere a homogenitástól /az egyfészeség/ a heterogenitás /a sokféleség/ irányába tart. Az információk halmozódási folyamatában és az emberi kapcsolatok sokféleségében a felnőtteknek is szükségük van olyan tudományosan működő intézményre, rendszerre, amely a ráció és az élmény összekapcsolódásával jelezni, sőt előnyben tudja részesíteni /preferálni/, el tudja fogadtatni az ember számára legfontosabb tárgyi, intellektuális, célrendszerbeli, ideológiai, erkölcsi, művészi értéket. Éppen ezért a Művelődéstudományi Nyári Egyetem egyik feladatának azt tartjuk, hogy összegezze a felnőttek tudatos befolyásolásának, irányításának gyakorlati és elméleti tapasztalatait.

Világszerte tapasztalt jelenség, hogy a közművelődés strukturája az alsó szinttől a legfelsőbbig egyre nehezebb probléma elé kerül ott, ahol nem ujtja meg önmagát. Ennek a strukturális és tartalmi megújulásnak többféle módja és iránya lehetséges. Eddig is kerestük Önökkel együtt ezeket az utakat és módokat. Törekvéseinket azonban biztonságosabbá, világosabbá teheti egy központi összefogás, ahol elméleti általánosításokra és törvényszerűségekre levonására is mód lehet. Nyári Egyetemünk, évenként változó programjával, e megújulási folyamat jelentős láncszeme és fóruma szeretne lenni. Minden lehetőségünk megvan ahhoz, hogy Szegeden a hazai és külföldi

közművelők magas szintű tapasztalat seréjét valósítsuk meg.

Az üzemekben, a vállalatoknál dolgozó népművelőket külön is köszöntöm, hisz ők a munkásművelődés gyakorlati végrehajtói. Szeretnénk ha Nyári Egyetemünk számukra is új gondolatokat, ötleteket tudna adni.

Előadóink az egyetem keretében a közművelődési rendszer külső vagy belső hatékonyságát vizsgálják egy-egy meghatározott szempontból. Akik az intézmény céljához viszonyítják az eredményeket, azok a belső hatékonysághoz jutnak el. Akik pedig a szóban forgó intézmény működését abból a szempontból vizsgálják, hogy a magasabb rendszert milyen színvonalon szolgálja ki, azok a külső hatékonyság mutatóit boncolgatják. A mindennapi közművelődési munka értékelésének is jó szempontja lehet a külső és belső hatékonyság vizsgálata. A nyári egyetem tehát arra is jó alkalom, hogy valamennyien számba vegyünk elméleti és gyakorlati tevékenységünket, gondolkodjunk önképzésünk kérdéseiről.

Akár a belső, akár a külső hatékonyság alapján mérlegetlünk közművelődési munkánkat, központi alakja, alanya mindig az ember, az emberi személyiség, aki csak úgy boldogulhat, ha állandóan megújítja önmagát, és mi ebben legyünk segítségére. Goethe azt mondja:

"Ha az embert olyannak vesszük, mint amilyen,
tulajdonképpen rosszabbá tesszük;
de ha olyannak vesszük őt, amilyennek lennie kell,
akkor azzá tesszük őt, amivé lehetne."

Ezen gondolatok előrebocsájtásával ismételten baráti
szeretettel köszöntöm mindnyájukat és az itt eltöltött lo
napra kívánok sokféle színes és gazdag élményt.